

УДК 343.91:343.54

DOI: 10.31359/2079-6242-2018-35-1-9

НОВИЙ ВИД ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ МОРАЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНИЙ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО- ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ

В. С. Батиргарєєва, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України

Постановка проблеми. Сьогодні, напевно, ні в кого не викликає заперечень твердження, що середовищем здійснення потенційно небезпечних дій проти держави, суспільства чи особи, в тому числі й злочинних, є кіберпростір, під яким у спеціальній літературі розуміють специфічний, окремий (як водний, повітряний, космічний тощо) вид простору, що охоплює не лише суто інформаційну інфраструктуру, а й певну частину самого інформаційного простору (інформації, що циркулює в ньому) [1, с. 11]. У сучасному офіційному безпековому дискурсі США (Air Force Cyber Command Strategic Vision (2008); National Security Strategy USA (2010)) кіберпростір розглядається саме як «фізичний» простір [2, с. 69].

На теперішній час в Україні в повному обсязі присутні всі ключові «класичні» кіберзлочини (шахрайство, здирництво, несанкціонований доступ до персональної інформації користувачів та автоматизованих баз даних, поширення порнографії, продаж зброї чи наркотиків тощо), і щороку їх кількість лише зростає [2, с. 210]. Від протиправних дій, що вчиняються з використанням кіберпростору як уявного середовища, в якому за допомогою комп'ютерних мереж циркулює цифрова інформація [3, с. 191], так само потерпає й мо-

ральний стан суспільства, і, як з'ясувалося, не лише українського. Дійсно, якщо виходити із розуміння кіберзагрози як намірів, дій або явищ, що створюють небезпеку інтересам людини, суспільства та держави шляхом інформаційного впливу на соціальні об'єкти, інформаційну інфраструктуру та інформаційні ресурси в кібернетичному просторі [3, с. 191], то попутно мішенню подібних загроз може виявлятися й виявляється свідомість людини як соціальний об'єкт. Тому марно до основних загроз життєво важливим інтересам людини, суспільства, держави, які реалізуються за допомогою інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем, сьогодні відносять зростаючі масштаби поширення кіберзлочинності як такої та негативні інформаційно-психологічні впливи на суспільну свідомість і маніпулювання нею з кіберпростору [4, с. 351].

Аналіз наукових досліджень та публікацій. Різноманітні питання протиправної поведінки, пов'язаної із використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, та забезпечення кібернетичної безпеки суспільства досліджували й досліджують чимало вчених. Серед таких слід вказати на наукові напрацювання Ю. М. Батуріна, Д. П. Біленчука, В. Б. Вехова, В. Д. Гавловського, В. О. Голубева, Д. В. Дубова, Н. Ф. Казакова, В. А. Ліпкана, О. В. Манжай, Т. В. Попової, Е. В. Рижкова, В. П. Шеломенцева та ін. Проте подальше розповсюдження у світі інформаційно-телекомунікаційних технологій та освоєння людьми нових можливостей останніх ставить перед суспільством нові завдання протидії негативним викликам, що виникають у зв'язку із цим, для того, щоб завчасно упровадити адекватну систему забезпечення кібернетичної безпеки.

Метою статті є експозиція виникнення та розвитку нового для українського медіа-простору виду злочинності у сфері моральності, пов'язаного з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, а так само акцент на ті складнощі, що виникають під час кримінально-правової оцінки подібних дій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Майже одразу з появою комп'ютерних технологій з'явилися особи, які почали використовувати ЕОМ із протиправною метою; і якщо раніше це були люди, що мали досить великий обсяг знань та досвід у сфері висо-

ких технологій, то зараз є непоодинокими випадки, коли комп'ютерну техніку з протиправною метою використовують пересічні громадяни, що мають лише базові навички роботи з нею [5, с. 215].

Останніми роками на території України набирає обертів так званий вебкам-моделінг. Це така сфера інтернет-бізнесу, що побудована на спілкуванні веб-моделі і чоловіка-спостерігача в онлайн-відеочаті, на оплатній основі, за яке чоловіки автоматично сплачують гроші.

Подібне явище виникло у 1999 р., коли деякі моделі засвоїли можливість інтернет-простору і стали показувати приватні шоу через веб-камеру. У ті роки тільки починалося знайомство с порталами всесвітньої павутини, тому можливість поспілкуватися з привабливою моделлю віч-на-віч зацікавила багатьох. У приватному чат-румі (від англ. *chatroom* – балакати, бесідувати в чаті) спілкування відбувалося лише з одним користувачем, який сплачував щохвилинний тариф [6]. Чим довше у такий спосіб чоловіки спілкуються з вебкам-моделями, тим більше останні отримують грошей, оскільки заробіток вебкам-моделі залежить від часу, проведеного з чоловіком в Інтернеті. Є дані, що сьогодні вебкам-моделінгом займаються у світі 5,7 млн жінок, у РФ ця цифра складає майже 533 тис. жінок [7]. Стосовно України таких відомостей отримати не вдалося, але відомо, що «ініціатива» подібного способу заробітку перехоплена з російського інтернет-простору. За «спілкування» деякі сайти пропонують від 2 до 5 тис. доларів щомісячно.

Насправді вебкам-бізнес – це інтернет-проституція, одна з галузей підпільної порноіндустрії. На сайті «*modelwebcam.ru*», що займається вербуванням таких моделей, можемо прочитати (мовою оригіналу): «Основная суть работы веб-модели – видеочат с мужчинами, желающими общаться с привлекательными девушками через интернет в режиме реального времени. Такое занятие не имеет никаких сложностей – вы флиртуете с посетителем из вашей персональной комнаты посредством веб-камеры и получаете за это серьезные деньги. Личную комнату можно зарегистрировать на специализированном вебкам-ресурсе. Время для интернет-общения каждая веб-модель выбирает самостоятельно в зависимости от своего желания и настроения. Необходимо рационально составить

график работы, подходящий именно вам, и следовать ему неукоснительно. Чем больше времени вы посвящаете вебкам-бизнесу – тем выше ваш доход». Здавалося б, нічого в принципі протиправного у такому спілкуванні немає, але до тих пір, поки таке спілкування не матиме характеру інтимного. Так, у гонитві за легким прибутком веб-моделі часто погоджуються на демонстрацію в процесі такого спілкування інтимних частин свого тіла; при цьому у чоловіків зараз є технічна можливість записувати результати такого спілкування, роблячи відеозапис, про який жінки навіть не підозрюють [8].

Сьогодні галузь вебкам-бізнесу дуже розвинена: є свої схеми, правила, сленг і навіть наукові посібники про те, як поводити себе з «мемами» (так вебкам-моделі називають своїх клієнтів), як просуватися вперед і збільшувати свої прибутки [9]. Ресурси інтернету просто перевантажені інформацією про набір моделей до вебкам-студій. Соцмережі спрощують пошук такої роботи і жінок, готових займатися подібною діяльністю. Наведу одну об'яву (мовою оригіналу): «Вакансия: Модель. Компания: Like Studio. Город Харьков. Зарплата 25 тыс. грн. Описание вакансии: В студию премиум сегмента срочно требуется модель. Высокая своевременная зарплата, гибкий график, работа на европейский рынок. Подробности Viber, WhatsApp, Telegram +38073427XXXX».

На теперішній час механізм організації такого бізнесу відпрацьований до дрібниць. Щоб почати працювати вебкам-моделлю, потрібно зареєструватися на спеціальному сайті (сервісі), який саме на цьому спеціалізується. Кожен сайт має свою територіальну аудиторію. Так, Україна «спеціалізується» на країнах Західної Європи та країнах Північноамериканського континенту. Доступ на відповідні сайти з України закрито, щоб виключити можливість упізнати вебкам-моделей їхніми знайомими, друзями, родичами.

Працювати вебкам-моделлю можна двома шляхами. Перший шлях – це працювати на веб-студію. У такому разі питання реєстрації на відповідному сайті, заповнення всієї необхідної інформації, просування моделі в цьому бізнесі, необхідне технічне оснащення, геофільтрації та захисту від запису відеоролика вирішують організатори студії. Це більш простий спосіб, адже і заробітки тут будуть менше, оскільки веб-студії отримують великі відсотки від заробле-

них вебкам-моделями грошей. Другий шлях – самостійна реєстрація на сайті, придбання відповідного обладнання для інтернет-трансляції, вирішення питань переведення грошей за «сеанси» спілкування з іноземцями на банківські рахунки – є складнішим, але закономірно потенційні заробітки тут більше. До того ж, щоб бути «успішною» вебкам-моделлю, потрібно до цього ще хоча б трохи володіти іноземною мовою, а ще краще кількома (хоча моделям і кажуть, що це не обов'язково), основами психології та деталями успішного самомаркетингу [10].

До речі, щоб пройти реєстрацію на подібному сайті, потрібно вказати не лише достовірні особисті дані, а й надати якісний скан паспорта з фотознімком. Тільки після цього можна отримати власний акаунт на сайті.

Гроші, що перераховуються на сайт-платформу за спілкування з вебкам-моделями, переводяться через платіжну систему безпосередньо моделі або організаторам веб-студії. Частина із цих грошей в останньому випадку виплачується моделям, а гроші, що залишаються після цього, витрачаються на підтримку функціонування студії, оплату послуг інтернет-провайдера, орендної плати за приміщення тощо.

Вебкам-студії розраховані на залучення до відеочатів якомога більшої кількості клієнтів. Тому їх діяльність не обмежується лише налагодженням спілкування вебкам-моделей зі спостерігачами, «легкою» еротикою і так званим стріпом. Нерідко такі студії сприяють виготовленню продукції порнографічного характеру. Тут можна, здавалося б, заперечити, що відеозапис подібних дій на матеріальні носії нібито не здійснюється, щоб ішлося про виготовлення, поширення і т. ін. порнографічної продукції, але ж за Законом України «Про захист суспільної моралі» виробництво та обіг у будь-якій формі продукції порнографічного характеру в Україні забороняються. А згідно зі ст. 1 цього ж самого Закону до продукції такого характеру належить і продукція електронних засобів масової інформації, змістом яких є детальне зображення анатомічних чи фізіологічних деталей сексуальних дій чи які містять інформацію порнографічного характеру [11]. Таким чином, у даному разі відеопродукція порнографічного характеру виготовляється в Україні

в режимі реального часу і поширюється в мережі інтернет. Саме такого підходу дотримується принаймні в Україні слідчо-судова практика. За українським кримінальним законодавством особи, які вербують жінок до вебкам-студій, укладають відповідні угоди із сайтами, орендують приміщення, набувають необхідну для відео-трансляції апаратуру тощо, притягуються до відповідальності за статтями 301 («Ввезення, виготовлення, збут і поширення порнографічних предметів») та 302 («Створення або утримання місць розпусти і звідництво») КК України, хоча щодо ставлення у провину ще й створення місць розпусти практика не є одноманітною. За ст. 301 КК притягуються до відповідальності й вебкам-моделі, якщо буде доведено, що при виконанні побажань клієнтів за грошову винагороду вони поширювали через інтернет порнографію. Із цього випливає, що зайняття вебкам-моделінгом не таке вже безневинне зайняття, яке за певних обставин може викликати для жінок серйозні правові наслідки. Тому недаремно зараз з'явилася армія адвокатів, які спеціалізуються на доведенні того, що під час такої діяльності має місце лише еротика, а не поширення порнографії. Але ж, по-перше, дати оцінку, чи є будь-які матеріали порнографічними або ні, можуть лише експерти комісії з питань суспільної моралі. А по-друге, за законом будь-яке детальне зображення статевого органа – все вважається порнографією, навіть і тоді, коли статевого акту не відбувається.

У свою чергу, інтернет-платформи, на яких зареєстровані вебкам-студії, що потім залучають жінок до подібної діяльності, або на яких зареєстровані моделі, якщо вони реєструються самостійно, розміщені на серверних платформах іноземних держав, таких, як, наприклад, США, Нідерланди, Данія, Португалія, в яких немає кримінальної відповідальності за поширення порнопродукції. Проте зустрічаються й сервісні платформи, дислокацією яких є країни СНД.

За останній рік, за словами начальника відділу Управління по боротьбі зі злочинами, пов'язаними із торгівлею людьми МВС України, у Харківській області О. Золотухіна, у Харкові викрили 8 онлайн-порностудій. У 2017 р. підрозділом відкрито 22 кримінальні провадження і повідомлено про підозру 28 особам. За виготов-

лення та поширення порнографії у веб-студіях спрямовано до суду 35 кримінальних проваджень по 40 особам [12].

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок.

Сьогодні ми є свідками зародження та розвитку нового виду злочинності у сфері моральності, пов'язаного з використанням можливостей інформаційно-телекомунікаційних систем. Залишаючи осторонь питання кримінально-правової кваліфікації та методи доведення вини осіб, які організують вебкам-бізнес або які залучені до цього бізнесу, лише зауважимо, що засади моральності суспільства як базового соціального феномену мають визнаватися самостійним об'єктом критичної інфраструктури суспільства як у подібних випадках, так й у випадках вчинення інших протиправних діянь, кримінальна відповідальність за які передбачена розділом XII КК України. І ще про одне слід зазначити: правоохоронним органам доводиться боротися вже з наслідками такої проблеми, але ж і до цього часу немає чіткого механізму протидії агітаторам і власникам вебкам-бізнесу в Україні. Таким чином, на порядку денному постають завдання: по-перше, кримінологічного «опрацювання» нового для України явища з тим, щоб завчасно визначити його негативні наслідки для соціуму та запропонувати механізм адекватної протидії; по-друге, виробити алгоритм кримінально-правової оцінки подібних явищ; по-третє, з'ясувати та оцінити той збиток, що завдає іміджу України як державі так званий вебкам-бізнес.

Перелік літератури

1. Кібербезпека: світові тенденції та виклики для України: аналітична доповідь / Д. В. Дубов, М. А. Ожеван. Київ: НІСД, 2011. 30 с.
2. Дубов Д. В. Кіберпростір як новий вимір геополітичного суперництва: монографія. Київ: НІСД, 2014. 328 с.
3. Попова Т. В., Ліпкан В. А. Стратегічні комунікації: словник / за ред. В. А. Ліпкана. Київ: ФОП О. С. Ліпкан, 2016. 416 с.
4. Шеломенцев В. П. Основні напрями і суб'єкти забезпечення кібернетичної безпеки України. *Боротьба з організ. злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2013. № 1 (29). С. 348–355.
5. Манжай О. В. Використання кіберпростору в оперативно-розшуковій діяльності. *Право і безпека*. 2009. № 4. С. 215–219.

6. Вебкам-бизнес. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki> (дата звернення: 14.04.2018).
7. Modelwebcam.ru Traffic Statistics. URL: <https://www.alexa.com/siteinfo/modelwebcam.ru> (дата звернення: 14.04.2018).
8. Законна ли работа веб-модели? URL: http://мой-адвокат.укр/news/zakonna_li_rabota_veb_modeli/2016-06-21-243 (дата звернення: 14.04.2018).
9. Web-модели или новый вид проституции? URL: <https://korupciya.com/web-modeli-ili-novyyi-vid-prostitutsii> (дата звернення: 18.04.2018).
10. Шокующий і простий спосіб, за допомогою якого українок заманюють займатися проституцією. URL: <https://korupciya.com/web-modeli-abo-noviy-vid-prostitutsiyi> (дата звернення: 17.04.2018).
11. Про захист суспільної моралі: Закон України від 20.11.2003 № 1296-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 14. Ст. 192.
12. Голая правда: за что харьковским веб-моделям обещают по \$2000 в месяц. URL: <https://kh.vgorode.ua/news/sobytyia/353898-kak-v-kharkove-verbuuit-devushek-v-onlain-studyu> (дата звернення: 18.04.2018).

Транслітерація переліку літератури

1. Kiberbezpeka: svitovi tendentsii ta vyklyky dlia Ukrainy: analitychna dopovid. Dubov D. V., Ozhevan M. A. (Eds.).(2011). Kyiv: NISD [in Ukrainian].
2. Dubov, D. V. (2014). Kiberprostir yak novyi vymir heopolitychnoho supernytstva. Kyiv: NISD [in Ukrainian].
3. Popova, T. V., Lipkan, V. A. (2016). Stratehichni komunikatsii. Kyiv: FOP O. S. Lipkan [in Ukrainian].
4. Shelomentsev, V. P. (2013). Osnovni napriamy i sub'iekty zabezpechennia kibernetychnoi bezpeky Ukrainy. *Borotba z orhaniz. zlochynnistiu i koruptsiei* (teoriia i praktyka) – *Organized crime prevention and corruption (theory and practice)*, 1 (29), 348–355. [in Ukrainian].
5. Manzhai, O. V. Vykorystannia kiberprostoru v operatyvno-rozshukovii diialnosti. (2009). *Pravo i bezpeka – Law and Safety*, 4, 215–219. [in Ukrainian].
6. Veбkam-biznes. URL: <https://ru.wikipedia.org/wiki> [in Russian].
7. Modelwebcam.ru Traffic Statistics. URL: <https://www.alexa.com/siteinfo/modelwebcam.ru> [in Russian].
8. Zakonna li rabota veb-modeli? URL: http://мой-адвокат.укр/news/zakonna_li_rabota_veb_modeli/2016-06-21-243 [in Russian].
9. Web-modeli ili novyj vid prostitucii URL: <https://korupciya.com/web-modeli-ili-novyyi-vid-prostitutsii> [in Russian].

10. Shokuiuchyi i prostyi sposib za dopomohoiu yakoho ukrainok zamaniuiut zaimatysia prostytutsiieiu // <https://korupciya.com/web-modeli-abovniy-vid-prostitutsiyi> [in Ukrainian].

11. Pro zakhyst suspilnoi morali: Zakon Ukrainy vid 20.11.2003 r. № 1296-IV. (2004). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 14, art. 192.

12. Golaja pravda: za chto har'kovskim veb-modeljam obeshhajut po \$2000 v mesjac URL: <https://kh.vgorode.ua/news/sobytyia/353898-kak-v-kharkove-verbuuit-devushek-v-onlain-studyu> [in Russian].

Батургарєєва В. С. Новий вид злочинності у сфері моральності, пов'язаний із використанням інформаційно-телекомунікаційних систем

У статті на прикладі окремих злочинів, що передбачені у розділі XII Кримінального кодексу України, досліджуються питання використання кіберпростору у протиправних цілях. Стверджується, що на сьогодні в Україні присутні всі ключові «класичні» кіберзлочини. Серед таких, наприклад, слід вказати на шахрайство, несанкціонований доступ до персональної інформації користувачів та автоматизованих баз даних, продаж зброї чи наркотиків, поширення порнографії тощо. І щороку кількість подібних злочинних проявів буде лише зростати. Від деяких із перелічених злочинів насамперед потерпає моральний стан суспільства. У цьому плані негативною тенденцією останнього часу можна вважати виникнення та розвиток такого нового для українського медіа-простору явища у сфері моральності, пов'язаного з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, як вебкам-бізнес. Сутність цього бізнесу полягає у спілкуванні за допомогою інтернет-простору веб-моделі і чоловіка-спостерігача на оплатній основі. Наголошується, що галузь вебкам-бізнесу є дуже розвинутою (існують певні схеми зайняття цим бізнесом, свої правила та сленг, розроблені стратегії, як просуватися вперед і збільшувати свої прибутки тощо). Крім того, розкриваються деякі шляхи залучення до цього бізнесу.

У статті наводяться аргументи, що насправді вебкам-бізнес є інтернет-протитуцією, однією з галузей підпільної порноіндустрії. Адже коли таке спілкування набуває характеру інтимного, то найчастіше йдеться про порушення кримінального закону. При цьому даний бізнес в Україні «спеціалізується» на країнах Західної Європи та Північноамериканського континенту. Особливу суспільну небезпечність набувають випадки, коли до цього бізнесу вебкам-моделі залучаються через онлайн-студії, що спеціалізуються саме на виготовленні порнографії в режимі реального часу та її поширення через мережу інтернет.

Певна увага у статті приділяється й питанням кримінально-правової оцінки аналізованої протиправної діяльності. Причому відповідна оцінка робиться не лише крізь призму положень кримінального законодавства, а й з огляду на нормативні приписи Закону України «Про захист суспільної моралі». Наприкінці статті наводиться відповідна слідчо-судова практика по м. Харкову. Серед перспективних напрямів розробки розглядуваної теми, зокрема, пропонується подальший

кримінологічний аналіз вебкам-бізнесу з метою виявлення негативних наслідків його поширення для суспільства та опрацювання алгоритму кримінально-правової оцінки подібних явищ на практиці.

Ключові слова: моральність, вебкам-бізнес, кіберпростір, проституція, порнографія.

Батыргареева В. С. Новый вид преступности в сфере нравственности, связанный с использованием информационно-телекоммуникационных систем

В статье на примере отдельных преступлений, предусмотренных в разделе XII Уголовного кодекса Украины, исследуются вопросы использования киберпространства в противоправных целях. Утверждается, что на сегодня в Украине присутствуют все ключевые «классические» киберпреступления. Среди таковых, например, следует указать на мошенничество, несанкционированный доступ к персональной информации пользователей и автоматизированных баз данных, продажа оружия или наркотиков, распространение порнографии и т. п.). И ежегодно количество подобных преступных проявлений будет только расти. От некоторых из перечисленных преступлений прежде всего страдает моральное состояние общества. В этом плане негативной тенденцией последнего времени можно считать возникновение и развитие такого нового для украинского медиапространства явления в сфере нравственности, связанного с использованием информационно-телекоммуникационных систем, как вебкам-бизнес. Сущность этого бизнеса заключается в общении с помощью интернет-пространства веб-модели и мужчины-наблюдателя на платной основе. Отмечается, что отрасль вебкам-бизнеса является очень развитой (существуют определенные схемы занятия этим бизнесом, свои правила и сленг, разработаны стратегии, как продвигаться вперед и увеличивать свои доходы и т. п.). Кроме того, раскрываются некоторые пути привлечения к этому бизнесу.

В статье приводятся аргументы, что на самом деле вебкам-бизнес является интернет-проституцией, одной из отраслей подпольной порноиндустрии. Ведь когда такое общение приобретает характер интимного, то чаще всего речь идет о нарушении уголовного закона. При этом данный бизнес в Украине «специализируется» на странах Западной Европы и Североамериканского континента. Особую общественную опасность преобретают случаи, когда к этому бизнесу вебкам-модели привлекаются через онлайн-студии, которые специализируются именно на изготовлении порнографии в режиме реального времени и ее распространении через сеть интернет.

Определенное внимание в статье уделяется и вопросам уголовно-правовой оценки рассматриваемой противоправной деятельности. Причем соответствующая оценка производится не только сквозь призму положений уголовного законодательства, но и с учетом нормативных предписаний Закона Украины «О защите общественной морали». В заключение статьи приводится соответствующая следственно-судебная практика по городу Харьковому. Среди перспективных направлений разработки рассматриваемой темы, в частности, предлагается дальнейший кримінологічний аналіз вебкам-бізнесу з метою виявлення негатив-

ных последствий его распространения для общества и проработка алгоритма уголовно-правовой оценки подобных явлений на практике.

Ключевые слова: нравственность, вебкам-бизнес, киберпространство, проституция, порнография.

Batyrgareieva V. S. The new type of crime, connected with using of informative and telecommunication systems

The article is dedicated to the issues of using the cyber-domain for criminal aims that have been considered through the example of certain crimes under XII section of the Criminal Code of Ukraine. It is confirm, that nowadays there are all main «classical» cybercrimes in Ukraine. Among them, for example, are: fraud, unauthorized access to the users' personal information and automate data bases, arms and drug sale, porno peddling etc. The society's morality is suffered from some of the enumerated crimes. In this sphere as the negative last time phenomenon we can consider the appearance and development of the new for Ukrainian media landscape occurrence as webcam-business. The essence of this business is the internet chatting with using webcams between a web-model and a man-spectator on a paid basis. It is stressed, that the webcam-business is a very developed brunch. There are certain schemes of its employment, own rules and slang, strategies of its further development and increasing of income. Some ways of bringing in this business have been also considered.

It is argued, that in real the webcam-business is an internet-prostitution, one of brunches of shadowy porn industry. The Ukrainian one is «specialized» on countries of the Western Europe and North America. It is underlined, that online studios that are specialized in the manufacture of porn in the regime of real time and spread their product through the Internet and are the platform for webcam-models work are special social danger.

The article also looks at the issues of the criminal law estimation of the analyzed illegal activity. The author also used the appropriate court practice of Kharkiv. The further criminological analyses of the webcam-business with the aim of searching of the negative consequences of its spreading and processing the algorithm of its criminal law estimation of such phenomena on the practice are proposed as the perspective directions of the scientific research of this problem.

Key words: morality, webcam-business, cyber-domain, prostitution, pornography.

Рекомендовано до опублікування на засіданні відділу кримінологічних досліджень НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України (протокол № 5 від 10.04.2018 р.)